

AV. YUSUF GÖVEN'LE
AYIN RÖPORTAJI

2

OSMANLI DEVLET'İNİN EN ADİL PADİŞAHI
KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

5

KUL HAKKI NEDİR?

9

SAYI 2

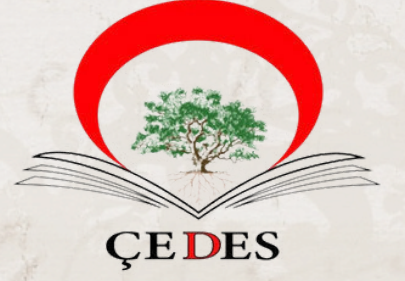

KASIM | 24

EFDAL

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

Hak ve Adaletten Şaşmayan, İşlerinde Doğruluktan Ayrılmayan Kişiye Yüce Allah Her Zaman Yardım Eder.

Dürüstlük, insanın söz ve davranışlarında iyilikten ve adaletten yana olmasıdır. Özgür bir birey olarak insan kendi iradesine göre karar verirken başkalarının hakkı olan sınırları da gözetmek zorundadır. Vicdan sahibi her insan, dürüst ve adaletli olmaya çalışır; adaletli bir şekilde karar verir. Adalet ise hakka uymak, haklı ve haksızı ayırt etmek, zulmü ortadan kaldırmaktır. Adaletli davranmaya özen gösteren kişi,

Dürüstlük ve adalet konusunun ilk eğitim yeri ailedir. Dürüst ve adaletli kişilerden oluşan erdemli toplumların temeli ailede atılmaktadır. Çocuk dürüstlük ve adaleti ilk önce anne babadan görerek örnek almalıdır. Bu konuda anne ve babalara çok iş düşmektedir. Dürüstlük anne babadan başlayarak önce çocuklara, sonra topluma ve daha sonra da devletin her kademesine dalga dalga yayılmalı, Hz Ömer'in (R.A) "Adalet Mülkün Temelidir" sözü hiç akıllardan çıkarılmadan hareket edilmelidir. Ancak gelecek nesillere huzur içinde yaşanılan daha adil bir dünya bırakabiliriz.

Durmuş YAVUZER
Okul Müdürü

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِي ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

"Muhakkak ki Allah adaleti, ihsanı, akrabaya karşı cömert olmayı emreder; hayâsızlığı, kötülüğü ve zorbalığı yasaklar. İşte Allah, aklınızı başınıza alasınız diye size böyle öğüt veriyor."

(Nahl 16/90)

Para ile Satılmaz

AYIN RÖPORTAJI

Kumluca Anadolu İmam Hatip Lisesi Mezunlarından, Önceki Dönem Kumluca Belediye Başkanı ve Bilim Uzmanı Avukat Yusuf GÖVEN'e sorduk...

1. Sayın Başkanım sizi daha yakından tanımak isteriz. Kısaca hayat hikayenizden bahsedebilir misiniz?

CEVAP: İlkokulu birleştirilmiş sınıf köy okulu olan Karacağağaç İlkokulu'nda bitirdim. Ardından Kumluca İmam Hatip Lisesi'nden 1987 yılında mezun oldum. Daha sonra Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesini kazandım. Oradan mezun olduktan sonra Avukatlık stajını tamamladım. Ardından kamu hukuku alanında yüksek lisansımı tamamladım. Bu arada Dumlupınar Üniversitesi'nde hukuk bilimleri ana bilim dalında öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladım. Bu arada doktora çalışmasında bulundum. Yedeksubay askerlikten sonra 2001 yılında üniversitedeki görevimden istifa edip Kumluca'ya gelerek serbest Avukat olarak çalışmaya başladım. O tarihten bu yana da serbest avukat olarak çalışıyorum. Avukatlığın yanında 2004 yerel seçimlerinden sonra Kumluca Belediyesi'nde on dört yıl belediye meclis üyeliği, on bir ay da Belediye Başkanlığı yaptım. Şu anda Siyaseti bir kenara bıraktım ve sadece Avukatlık mesleğini devam ettiriyorum.

2. Öğrenim hayatınızı, özellikle lise döneminizi merak etmekteyiz. Nasıl bir öğrenciydiniz? Başlıca meşguliyetleriniz ve hobileriniz nelerdir?

CEVAP: 1980 yılı 12 Eylül dönemi ve sonrası, ekonomik imkanlar ve hayat şartları bizim açımızdan çok zordu. Hafta sonları sürekli tarlada, bağda bahçede çalışıyorduk. Yaz tatili ve sömestr tatilimiz de sürekli çalışmakla geçiyordu. Yani bir hobiyle ilgilenme veyahut da başka bir şeyle ilgilenme gibi bir şansımız olmadı. Ergenliği yaşama gibi bir şansımız da olmadı. Bu şartlarda ne kadar çalışabildiysek onunla buralara kadar geldik. Şimdi gençler bizim dönemimize göre daha rahatlar. Kıymetinin bilinmesi lazım.

3. Sizin gözünüzde bizim bulunduğumuz yaş ve dönem itibariyle en çok hassasiyet göstermemiz gereken durumlar nelerdir?

CEVAP: Sizin bulunduğunuz şartlar şu an için gayet rahat, güzel, geçmişle kıyaslandığında her şey mükemmel gibi. Ama kendi çocuklarımdan da biliyorum, bu dönemdeki öğrenciler rahat bir ortamda yaşadıkları için çalışmaya gibi bir sorunları var. Hayatın zorluklarını, gelecekteki zorlukları karşılayabilecek bir yetenek geliştirme niyetleri yok gibi gözüküyor. Tabii ki sizlerin durumunu bilmiyorum. İnşallah Müdürünüz Durmuş hocam ve diğer öğretmenleriniz size bu yetenekleri aşılyordur. Ama imam hatip öğrencisi olarak sizin sorumluluğunuz daha fazla. Çünkü dışarıdan bakanların çoğunluğunda, sanki toplumda dini, ahlakı sadece imamlar, hocalar, imam hatip mezunları yaşamalı, diğerlerine bir dini yükümlülüğün yüklenmediği gibi bir algı var. Mesela bir imam hatip mezunu hasbelkader kötü bir davranışta bulunduğu zaman, "işte şu da imam hatip mezunu veya imam hatipte okuyor, bak şu kötü davranışta bulunuyor." Diye imam hatipleri kötülemek için fırsat kollayıp bunu kullanmaya kalkıyorlar. Sizlerin imam hatip öğrencisi olarak günlük hayattaki davranışlarınızda daha dikkatli olmanız lazım. Yani sizin her davranışınız imam hatip lisesine, imam hatip camiasına mal edilecek. Dolayısıyla yanlış bir davranışınız o camiayı kötülemek için kullanılabilir. Bunların yanında derslerinizde başarılı olursanız ve iyi bir üniversite kazanırsanız sizin sayenizde imam hatip camiası "imam hatipten de iyi yerlere gidiliyormuş" imajı kazanacak ve bu davranışınız da bu camiaya

fayda sağlayacak. Mesela 1987 yılında bizim dönemimizde imam hatipten ilk defa üç kişi hukuk fakültesini kazandı. Bizden bir dönem önce de tıp fakültesini kazanan olmuştu. O aşamadan sonra artık iyi bölümler kazananların sayısı artmaya başladı. Dolayısıyla öğrenciler daha iyi bir şekilde çalışmaya başladılar. İmam hatip lisesinin reytingi arttı. Dolayısıyla geleceği daha fazla düşünen öğrenciler imam hatibe kayıt olmaya başladı. Yani bunların hepsi birer örnektir. Dolayısıyla sizin de daha çok çalışıp iyi yerlere gelip, diğer insanlara, öğrencilere örnek olma gibi bir sorumluluğunuz var.

4. Neden hukuk?

CEVAP:Hukuk olmasa kargaşa olur. Bazı şeylerin varlığını biz hissedemeyiz. Mesela şu anda hava var ama bu havanın varlığını biz hissetmiyoruz. Eğer başımıza bir poşet geçirirsek havaya ihtiyaç hissederiz "bedava olan şey ne kadar değerliymiş" deriz. Hukuk da öyledir. Normal şartlarda Anayasa ve kanunlar vardır, yönetmelikler vardır. Biz bunların farkında değilizdir. Eğer başımıza bir iş gelirse, birisi bize zarar verirse veyahut da hakkımızı gasp ederse hukuk, mahkeme ve icra aklımıza gelir. Hukuk kuralları olmazsa güçlü her istediğini yapar, isteyen istediğini öldürür, isteyen istediğinin malını alır, isteyen istediğine fiziki şiddet uygular. Yani her türlü kötülüğü yapabilir. Bunu dizginleyecek olan hukuk kurallarıdır. Yani toplumda ahlak kuralları vardır, görgü kuralları vardır, din kuralları vardır ama şu

anda müeyyidesi olan, yaptırımını olan kurallar hukuk kurallarıdır. Yani siz bir hukuk kuralına uymadığınız zaman devletin yetkili organları sizi zorla o kurala uydurmaya çalışır. Örneğin; sizin bir araziniz var, komşunuz veya bir başka kişi geldi sizin arazinizin içerisine ev yaptı. Ne yapacaksınız? Vatandaş öldürecek haliniz yok. Adliyeye gideceksiniz ve dava açacaksınız. Dava neticesinde alınacak kararla icraya konulacak. İcra memuru gelecek o evi oradan zabıta yani kolluk güçleri dediğimiz polis veya jandarma aracılığıyla oradan çıkarttıracak. Dolayısıyla ne yapacak? O vatandaş o kurala, yani "başkasının malına zarar verme, mülkiyet hakkına saygı göster" şeklindeki hukuk kuralına zorla uydurulacaktır. İşte hukuk bunun için var. Yani haklının hakkını gasp edenleri engellemek için hukuk kuralları mutlaka olmak zorundadır. Olmazsa olmaz. Hava gibi, su gibi ihtiyaç olan bir şey. Zaten hukuk olmazsa devlet de olmaz, hak diye bir şey de olmaz. Çünkü "hak", "hukuken korunan menfaattir" diye tarif edilir.

5. Bizden hukuk kariyeri yapmak isteyen arkadaşlarımıza tavsiyeleriniz nelerdir?

CEVAP: Hukuk çok zor ve çok çalışmayı gerektiren bir bölüm. Yani sürekli olarak okumak zorundasınız. Okuduğunuzu anlamak ve muhakeme etmek durumundasınız. Ancak, zorluğunun yanında çok güzel bir meslek. Yani insanların hukuk kurallarını bilmesi kadar güzel bir şey yok. Kendi haklarınızı, eşinizin, dostunuzun hakkını bilmek çok güzel bir şey. Yani sadece avukat, hakim, savcı olmasanız bile bir başka mesleği icra etseniz bile eğer hukuk kurallarını iyi bilerseniz; mesela ticaretle uğraşacaksınız, hukuk bilginiz ticarete birçok hatayı yapmanızı engeller. Başka bir örnek verecek olursak; sözleşme yapacaksınız, sözleşmeye hangi hükümleri koyacağınızı, daha sonra bu sözleşmeden yola çıkarak karşı taraf sizden nasıl yararlanabilir, size nasıl bir zarar verebilir? Bunu bilebilirsiniz. İşte böyle bir avantajı vardır. Ama bir başka dezavantajı vardır. Arapçada كَلُّ جَاهِلٍ جَسُورٌ diye bir tabir vardır, "her cahil cesurdur" anlamına gelir.

Yani hukuku bilmezseniz çok daha cesur olursunuz. Ama hukuku bilerseniz biraz daha çekingen davranırsınız. “Yarın bir gün ben bu davranışı işlersem karşıma hukuk kuralları çıkar, şöyle bir müeyyide yani yaptırımla veya cezayla karşı karşıya kalabilirim.” Diye biraz daha çekingen davranırsınız. Ama her halükarda hukuku bilmek yaşadığınız sürece şart. Zaten kanunlarda der ki “Kanunu bilmemek mazeret değildir”. Mesela “ben kanunu bilmiyordum” diyemezsiniz. Siz de bilmelisiniz, her Türk vatandaşı, Türkiye’de uygulanan kanunları, yönetmedikleri bilmelidir. Ama herkesin de bunu bilme imkanı maalesef yok. Çünkü ilkokuldan itibaren hukuk dersi okutulmuyor.

6. Daha adil bir dünya mümkün müdür?

Daha adil bir dünya ideal anlamda mümkündür. Biz hukuku doğal hukuk ve pozitif hukuk diye iki kısma ayırıyoruz. Doğal hukukçular “dünyada, doğada mükemmel bir hukuk sistemi vardır.” Diyorlar. “İnsanların görevi bu doğal ve ideal hukuku bulup uygulamak ve bunu somutlaştırmaktır.” Diyorlar. Bir de uygulanan hukuk vardır. Yani mevcut uluslararası alanda, uluslararası antlaşmalar veya uluslararası örgütler vesaire vardır. Ama şu anki mevcut uluslararası antlaşmalar veyahut da uluslararası örgütler ve işleyiş sistemi açısından baktığımız zaman bunun pek de mümkün olmayacağını görüyoruz. Çünkü uluslararası hukukta şu anda güçlü olan haklıdır sistemi geçerli. Yani uluslar arası hukuk sistemi, büyük balıkların delip geçtiği, küçüklerin takıldığı bir ağ sisteminden ibaret gözüküyor. Olması gereken ideal anlamda dünyada adil bir düzenin olmasıdır. Ama şu an için mevcut şartlarda bu pek mümkün gözüküyor. Ama keşke olsaydı.

7. Başkanım adaleti sağlarken sadece hukuka uygunluk mu baz alınmalı?

Yasalar dışında dikkat edilecek usuller sizce neler olacaktır?

CEVAP: Toplumda sosyal hayatı düzenleyen sosyal düzen kuralları dediğimiz kurallar var. Bunlar din, ahlak, görgü ve hukuk kurallarıdır. Bunların yaptırımı olan sadece hukuk kuralları var. Diğerlerinin maddi bir müeyyidesi yok. Din kurallarına uymazsanız günahkar olursunuz. Cezasını veya mükafatını öbür dünyada göreceğiniz söylenir. Ahlak kurallarına uymadığınız zaman ahlaksız derler. Veya görgü kurallarına uymadığınız zaman görgüsüz derler. Ama hukuk kurallarına uymadığınız zaman bunun bir müeyyidesi olur. Önceki sorulardan birinde bahsettiğim gibi devlet bunu zorla yerine getirir. Hukuk kurallarının adil olabilmesi için diğer sosyal düzen kurallarına da uygun olması lazım. Mesela ne olabilir? Adam öldürme. Adam öldürme kavramı din kurallarında da yasaktır. Hukuk kurallarında da yasaktır. Dolayısıyla ortak bir alan vardır. O davranış bütün hukuk kuralları tarafından men edilmiştir. Bu alan yani hukuk kuralları da bunları destekliorsa en adil olan şey diğer sosyal düzen kurallarına da muhalefet olmayan kararlardır veya mevzuattır, kanundur, yönetmeliktir, tüzüktür vesairedir.

8. “Ülkemizde yaşanan başlıca problemler adalet sistemindeki eksikliklerden kaynaklanmaktadır.” Cümlesiyle ilgili düşünceleriniz nelerdir?

CEVAP: Evet doğru bir tabir. Birçok sorun kanunlardan veyahut da uygulayıcılardan kaynaklanan sorunlardan dolayı ortaya çıkıyor. Şöyle bir örnek verebiliriz; Süresiz nafaka diye bir kavram var. Son zamanlarda adaletsizliğe çokça örnek verilen bir konu. Bir insan bir gün evli kalıyor, ondan sonra ömür boyu nafaka ödüyor. Nedir bu? Hukuki midir? Hukukidir. Ama adil midir? Değildir. Çünkü bir emeklilik şirketi gibi bir insanın ömür boyu nafaka ödemesi çok adil bir şey değil. Yine mesela sosyal güvenlik açısından 3600 gün prim ödeyen bir kişiyle, 9000 gün prim ödeyen bir kişi şu an aynı maaşı alıyor. Bu mevzuata uygun mudur? Yani kanunlara uygun mudur? Uygunudur. Adil midir? Değildir. Dolayısıyla her zaman kanuna uygun olan adil olmayabiliyor. Maalesef böyle bir sıkıntımız var. Hani derler ya eşitlik mi? Adalet mi? Mesela benim gibi bir zayıf adama ve iri yarı birer adama bir somun ekmek vermek eşitliktir. Ama adil midir? Değildir. İriyarı bir adamın yiyebileceği ekmekle zayıf bir adamın yiyebileceği ekmek aynı değildir.

9. Hukukun üstünlüğü, üstünlerin hukuku sorunsalı ile ilgili düşüncelerinizi alabilir miyiz?

CEVAP: Eğer hukuk kuralları sadece güçsüzlere uygulanıyorsa, zenginlere veyahut da siyasi açıdan, bürokratik açıdan tanıdığı olanlara, üst düzey bürokratlara, zenginlere, iş adamlarına ,belirli bir sınıfa uygulanmıyorsa orada üstünlerin hukuku var demektir. Yani hukukun üstünlüğü yok demektir. Hukukun üstünlüğü, hukuk kurallarının herkese eşit şekilde uygulanmasıdır. Yani zengin, fakir, hatırı sayılır, hatırı sayılmaz hiçbir ayırım yapmadan, bütün insanlara yabancı,yerli o ülkede yaşayan herkese, ırk ayrımı ve cinsiyet ayrımı yapmadan eşit şekilde uygulanması demektir. Bunu Peygamberimiz (s.a.v.) ‘in hayatında da görürüz. Hırsızlık yapan birisi içi hatırı sayılır birisi gelip Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ‘e bunu affedin anlamında bir takım şeyler söylemek için, tabiri caizse bugünün deyimiyle torpil yapmak için gelindiği zaman Peygamberimiz (s.a.v.) diyor ki; “Bu hırsızlık yapan kızım Fatıma bile olsa el kesme cezasını uygulayım.” İşte bu hukukun üstünlüğüdür. Eğer “Kızım yaparsa, hatırı sayılır biri veya ileri gelenlerden biri yaparsa ona uygulamayın da, diğer sıradan kişilere uygulayın.” deseydi o zaman üstünlerin hukuku olurdu. Ama böyle dememiş. Kızına bile uygulanması gerektiğini söylemiş. Bu da hukukun üstünlüğü tabirinin tam olarak ifadesidir.

Ömer-Faruk ÇELEBİ - Ahmed Yesevi CAN
12/A - 11/A

“Doğrulukta ayrılmayınız. Muhakkak ki doğruluk iyiliğe, iyilik de cennete götürür. Kişi devamlı doğru söyler ve doğru olanı ararsa Allah katında ‘siddik’ (özü sözü bir olan kişi) olarak yazılır. Yalandan sakının! Çünkü yalan kötülüğe, kötülük de cehenneme götürür. Kişi yalan söyleyip, yalanı araştıra araştıra Allah katında yalancı olarak yazılır.”

(Müslim, Birr, 105)

MÜ'MİNLERİN, ADALETİYLE NAM SALAN EMİRİ: HZ. ÖMER

Halife olunca Hz. Ömer'in gözlerine uyku girmez oldu. Müslümanların bütün yükünü üzerinde hissetmeye başladı. Gece gündüz demeden çalışıyor, ümmetin işlerini eksik bırakmamaya gayret ediyordu. Öyle ki, Fırat Nehri kenarında bir koyun kaybolsa, onun hesabını dahi Allah'ın kendinden soracağına inanıyordu.

-Hz. Ömer, yasakladığı bir şeyi evvela kendi nefesine ve aile efradına tatbik ederdi. Hattâ o kadar ki, hemen aile efradını çağırır ve onları şöyle ikaz ederdi: "Ben şu şeyi yasakladım. İçinizden kimin bunu yaptığını duyarsam, onu, başkalarına vereceğim cezanın iki misliyle cezalandırırım!"

Hazreti Ömer, Medine'de merkezi bir idare kurup fethedilen yerleri de emir denilen kumandan valiler eliyle yönetti.

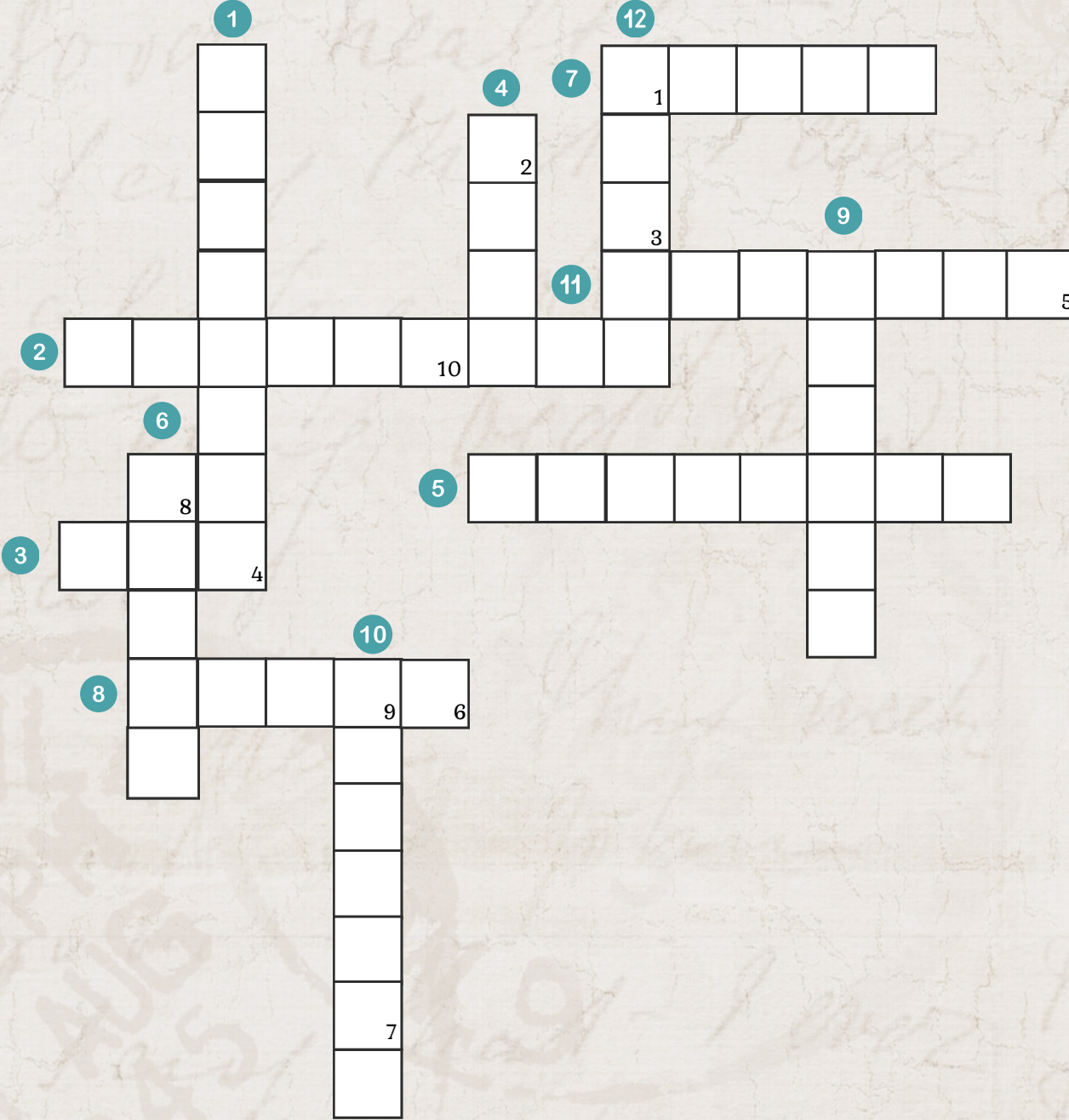
Valileri görevlendirmeden önce mal varlıklarını kaydettirip görev döneminde olağan dışı artış olanları araştıran Hazreti Ömer, hac zamanı valileri yöreden insanlarla huzuruna çağırıp halkın durumunu sorguladı, teftiş amacıyla tanınmayan kimseleri vilayetlere gönderdi, fethedilen hiçbir yerde halkı Müslüman olmaya zorlamayıp can, mal ve inanç hürriyetlerini koruma altına aldı.

Yöneticilikteki adalet anlayışı dolayısıyla kendisine "Adalet mülkün temelidir" sözü atfedilen Hazreti Ömer, gerek Müslümanlar gerekse gayrimüslimlerle ilgili verdiği karar ve uygulamaları dolayısıyla adaletine güvenilen ve sığınılan bir halife oldu.

İstiklal şairi Mehmet Akif Ersoy ise Hazreti Ömer'in yaşlı bir kadınla arasında geçen diyalogu aktardığı "Koca Karı ile Ömer" isimli şiirinde, "Kenar-ı Dicle'de bir kurt aşırsa bir koyunu. Gelir de adl-i İlahi sorar Ömer'den onu." sözleriyle onun adalet ve yöneticiliğindeki sorumluluğu ifade etti.

Ömer Faruk KAYA
10/B

BULMACA KÖŞESİ

- 1 Herhangi bir konuda sınırlanmama, zorlamaya, kısıtlamaya bağlı olmaksızın düşünme ve davranma durumu.
- 2 Dürüst olma durumu, doğruluk.
- 3 Doğru, gerçek, adaletli davranma.
- 4 Adaletten, doğruluktan ayrılmayan, hakkı yerine getiren, adaletli.
- 5 Doğru olma durumu, doğru kimseye yakışır tutum ve davranış, dürüstlük.
- 6 Kişinin, bir şey konusunda olumlu ya da olumsuz bir düşünce söylemesi.
- 7 Mahkemelerde davaları karara bağlayan, adaleti dağıtan kişi, yargıç.
- 8 Korku, çekinme ve kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusu.
- 9 Hak ve hukuka uygunluk, adil olma durumu.
- 10 Eşit olma durumu.
- 11 Mütabakat, uyuşma, anlaşma.
- 12 Kuralları, yasaları konu alan bilim.

Şifre:

(Çözümü Diğer Sayıda)

OSMANLI DEVLET'İNİN EN ADİL PADİŞAHI KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN

Adalet ve hoşgörü temelleri üzerine kurulmuş Osmanlı Devleti'nin 10. Hükümdarıdır. Babası Yavuz Sultan Selim, annesi Hafsa Hatundur. Babası Trabzon Valisiyken dünyaya gelmiş, emsali görülmeyen bir terbiye ve tahsilli yetiştirilmiştir.

26 yaşında padişah olmuş (1520-1566) Osmanlı'nın en uzun Ömürlü hükümdarı olmuştur. Nizam-ı Alem-i İslam davasında yeni kanunlar icat etmesinden değil mevcut kanunları yazdırıp sıkı bir şekilde tatbik etmesinden dolayı kendisine "Kanuni" ünvanı verilmiştir.

Osmanlı padişahlarının meşrutiyetlerinin başında Kur'an ve sünnet hükümlerini uygulamak gelir.

Nitekim Kur'an-ı Kerim'in dört temel esasından biri adalettir. Osmanlı hükümdarları reayayı

Allah'ın emaneti olarak görmeyi, onları himaye etmeyi ve kimsenin zulüm yapmasına müsaade

ememeyi hükümdarlık vazifesi bilmişlerdir. Osmanlı Devleti'nde adaletin zirve noktası Kanuni Sultan Süleyman döneminde yaşanmıştır. Yaptığı bütün devlet işlerinde Şeyhülislam Ebu Suud Efendi'nin fetvalarını alıp tatbik ederek ona göre hareket etmiştir.

Kanuni Sultan Süleyman aynı zamanda Şair olup Muhibbi mahlası ile bir çok gazel ve şiirde yazmıştır. Bunun en bilineni

Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi
Saltanat dedikleri bir cihan kavgasıdır
Olmaya Bahtsa adet dünyada vahdet gibi

Dizeleriyle de dünya ve ahiret saadetini anlatmıştır.
Ruhu şad, mekanı cennet olsun. Amin.

ÖZGÜRLÜK MÜ? BAĞIMLILIK MI?

Hepimiz özgür olmak istiyoruz ama bu özgürlüğün gerçekten ne olduğunu, onu nerede bulacağımızı ve nasıl arayacağımızı biliyor muyuz?

Günümüz toplumlarında ve bireylerinde hakim olan güç tüketim arzudur ve günümüzde özgürlük kavramı tüketim arzusu tarafından şekillendirilmiştir. Bugün özgürlük daha çok tüketmek ve daha çok şeye sahip olmak ile ilişkilendirilir. Özgür olmadığımızın en açık işareti, acı çekmektir. Ne zaman özgürlük azalır, o zaman acı artar. Bu tüm canlılar için geçerlidir. Hapis edilmiş bir hayvanı gözlerseniz ne kadar gergin ve kaygılı olduğunu ve ıstırap çektiğini görebilirsiniz. Aynısı insan için de geçerlidir.

Özgürlüğün önündeki en büyük engellerden biri de bağımlılık olgusudur. Bağımlılık; bir maddenin ruhsal, fiziksel ya da sosyal sorunlara yol açmasına rağmen, alımına devam edilmesi, bırakma isteğine karşılık bırakılmaması ve maddeyi alma isteğinin durdurulmamasıdır. Madde bağımlılığı kısaca, olumsuz sonuçlarına rağmen madde kullanımına devam edilmesi, kullanım üzerinde kontrolün kaybı, sürekli madde alma isteği ve tekrarlı kullanım olarak tanımlanabilir. Madde bağımlısı bir birey madde yoksunluğu çektiğinde madde arayışına başlar. Zihindeki tek hedef maddeye ulaşmak olacaktır. Peki insanların özgürlüğüne bu kadar düşkün olmasına rağmen uğruna savaşlar olmasına rağmen madde bağımlılığı neden özgürlük olarak tanımlanır? "Ben özgür biriyim içebilirim ya da kullanabilirim." İfadelerini kullanırlar. Hatta oruç tutan insanların 16 - 17 saat aç susuz kalmalarına rağmen iftar saatinde akıllarına ilk önce sigara kullanmak gelir. Soğuk havalarda soğuğa rağmen sigara içmek için balkona çıkarlar. Kendini fiziksel, mental ve ruhsal olarak geliştirmesi gereken bir dönemde kıymetli zamanının çoğunu oyun ve internet bağımlılığına harcarlar. Bizlerin hem maddi ve manevi açıdan, hem de bedenimize verdiği tahribata rağmen madde bağımlılığını ve tüketim çılgınlığını özgürlük olarak görmemiz bir çelişki değil midir?

Ömer YUMAK
Rehber Öğretmen

HZ. MUHAMMED (s.a.v.) GÜVENİLİR BİR İNSANDI

İnsan sözleri ve yaşantısı ile toplumda sevilen ve değer verilen bir insan olursa, toplum o insanın sözüne ve yaptıklarına değer verir. Kişi o toplumun kanaat önderi olur. Hz. Peygamber (s.a.v) kendisine peygamberlik gelmeden önce bile yaşadığı toplumda “el-Emin” diye tanınırdı.

Hz. Peygamber (s.a.v.) bir gün yakınındaki tepeye çıkar ve insanların toplanmasını ister. Onlara çok önemli şeyler söyleyeceğini söyler. İnsanlar toplanınca onlara şöyle der; “Ey insanlar sizlere şu dağın arkasında düşman var ve biraz sonra size saldırarak, çocuklarımız öksüz, eşlerinizi dul bırakacak desem bana inanır mısınız?” Der. İnsanlar da; “İnanırız, çünkü sen Muhammed-ül Emin’sin, senin yalan söylediğin görülmemiştir.” Derler. Hz. Peygamber (s.a.v.); “Allah'a yemin ederim ki akşam yatıp sabah kalktığımız gibi bir gün gelecek öleceksiniz ve yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz” Der.

Hayatı boyunca davranışlarında ve yaşamında doğruluğu kendisine ilke edinen insanlar, toplumda güvenilir insan olarak kabul görürler. toplumda güvenilir insan olarak bilinen kişiler konuşurken diğer insanlar konuşmalarına önem verir. Çünkü o kişinin doğru sözler söylediğini bilirler.

Eren Ömer ÇELİKKAYA
11/A

KAVRAMLAR

Adalet

Hiç kimseye haksızlık etmemek, hakkaniyetli davranmak ve ayırım gözetmeksizin hüküm vermek.

Dürüstlük

Özü sözü bir olma, olanı olduğu gibi yansıtmama, gerçeği saklamama, bildiğinden, inandığından ve olduğundan başka türlü görünmeye veya göstermeye çalışmama.

Özgürlük

Hürriyet ya da erkinlik, birinin engellenmeden ya da sınırlandırılmadan istediğini seçebilmesi, yapabilmesi ve hareket edebilmesi durumu.

Hakkaniyet

Hukuksal düşünme yöntemlerinin temel unsurları arasında yer alan hakkaniyet. adil düşünme tarzına veya adaletsizliklere tepki gösteren hukuk duygusudur.

Eşitlik

Her şeyin herkese dengeli bir şekilde dağılımı. tüm insanların özgür ve eşit olarak doğduğu gerçeği ile tüm bireylerin haklara sahip olduğunu, aynı düzeyde saygıyı hak ettiğini kabul etmektir.

Süleyman BALCI
12/A

Türk Devletlerinde Dürüstlük ve Adalet

Türk devletleri, tarih boyunca adalet ve dürüstlük gibi evrensel değerleri benimsemiş ve bu değerleri yönetim anlayışlarının merkezine yerleştirmiştir. Bu, Türk milletinin toplumsal yapısının ve kültürel mirasının önemli bir parçasını oluşturur.

Eski Türk devletlerinde, adalet genellikle liderlerin en önemli görevlerinden biri olarak kabul edilmiştir. Orhun Yazıtları gibi kaynaklarda, hükümdarların adaletli ve dürüst olması gerektiği vurgulanır. Bu anlayış, toplumda güven ve huzurun sağlanmasında kritik bir rol oynamıştır. Orhun Anıtları'nda adalet kavramı, devletin temel taşlarından biri olarak ele alınır. Bilge Kağan, kağanlık görevinde adaleti sağlamak ve halkın refahını korumak için büyük çaba göstermiştir. Adalet, sadece hukuk sistemi içinde değil, aynı zamanda toplumun her kesiminde ve günlük yaşamda da benimsenmesi gereken bir değer olarak vurgulanmıştır. Anıtlarda, "Adaletle hükmet, halkını koru" gibi ifadeler yer alır. Dürüstlük ise, hem bireylerin hem de devlet yöneticilerinin sahip olması gereken bir erdem olarak anılır. Orhun Anıtları'nda, Bilge Kağan ve diğer yöneticilerin dürüstlük ve doğrulukla hareket etmeleri gerektiği sıkça dile getirilmiştir. Dürüst yönetim, halkın güvenini kazanmanın ve devletin uzun süre ayakta kalmasının anahtarı olarak kabul edilmiştir. "Doğru sözlü ve dürüst ol ki, halkın sana inansın" gibi öğütler, anıtlarda sıkça karşımıza çıkar.

Selçuklu yönetiminde adalet, sadece hukukun uygulanmasıyla sınırlı kalmamış; aynı zamanda yöneticilerin ahlaki sorumluluklarını da kapsayan bir anlayış olarak öne çıkmıştır. Sultanlar, adaletin sağlanması konusunda büyük bir titizlik göstermiş, bu konuda halkla doğrudan iletişim kurarak onların sorunlarını dinlemişlerdir. Örneğin, Sultan Melikşah döneminde adalet divanları kurulmuş ve halkın şikayetleri doğrudan dinlenmiştir. Bu uygulama, adaletin herkese eşit şekilde dağıtılmasını sağlamıştır. Dürüstlük, Selçuklu toplumunun sosyal yapısında da önemli bir yer tutmuştur. İnsanlar arasında güven ilişkileri, dürüst ve samimi iletişimle kurulmuştur. Selçuklu beyleri, yönetimlerinde dürüst davranarak, halkın gözünde saygı kazanmışlardır. Bu sayede, halkın devlete olan bağlılığı artmış ve sosyal huzur sağlanmıştır. Selçuklu döneminde medreseler, hem eğitim hem de adaletin sağlanmasında önemli rol oynamıştır. Bu eğitim kurumları, ahlaki değerlerin ve adalet anlayışının yayılmasında etkili olmuştur. Öğrenciler, adaletin önemini ve dürüstlüğü öğrenerek yetiştirilmiş, toplumda bu değerlerin yerleşmesine katkıda bulunmuşlardır.

Osmanlı Devleti yönetiminde de dürüstlük ve adalet önemli bir ilke olarak benimsenmiştir. Bu değerler, Osmanlı toplumunun sosyal, kültürel ve hukuki yapısının temel taşlarını oluşturmuştur. Özellikle Kanuni Sultan Süleyman dönemi, adaletin ve dürüstlüğü en belirgin örneklerinden biridir. Sultan Süleyman, "Kanunî" unvanını alarak, adaletli bir yönetim anlayışını benimsemiş, halkıyla arasındaki bağı güçlendirmiştir. Adaletin sağlanması için oluşturduğu kanunlar, adil bir toplum yapısının temellerini atmıştır. Osmanlı Devleti'nde dürüstlük, yöneticilerin ve halkın birbirine karşı olan sorumluluklarının bilincinde olmasını gerektiriyordu. Padişahlar ve devlet adamları, adaletin sağlanması için dürüstlikle hareket etmekle yükümlüydüler. Bu bağlamda, "padişahın adaleti" ifadesi, devlet otoritesinin meşruiyetinin ve halkın güveninin sağlanmasında merkezi bir rol oynamıştır. Dürüstlük, sadece devlet yönetiminde değil, ticaret ve günlük yaşamda da önemli bir değer olarak öne çıkıyordu. Osmanlı hukuk sistemi, İslam hukuku ile geleneksel hukuk unsurlarını birleştirerek adalet anlayışını şekillendirmiştir. Divanlar, kadılar ve diğer yargı organları, adaletin sağlanması için çeşitli mekanizmalar geliştirmiştir. Kadıların bağımsızlığı ve adil yargılamalar, halkın devlete olan güvenini artırmıştır. Ayrıca, Osmanlı padişahları, "adaletname" olarak bilinen belgelerle hukukun üstünlüğünü pekiştirmiştir. Bu belgeler, çeşitli toplumsal sorunların çözümüne yönelik adil kararların alınmasını sağlamıştır. Osmanlı Devleti'nde dürüstlük ve adalet, yalnızca yönetsel bir gereklilik değil, aynı zamanda toplumun temel dinamiklerinden biri olmuştur. Bu ilkelerin benimsenmesi, imparatorluğun uzun süreli varlığını ve halkın refahını sağlamada kritik bir rol oynamıştır. Adaletin sağlandığı ve dürüstlüğü esas alındığı bir yönetim anlayışı, Osmanlı'nın tarihsel başarılarının ardındaki önemli unsurlardan biridir.

Cumhuriyet döneminde ise Mustafa Kemal Atatürk, Türk milletinin ilerlemesi için dürüstlük ve adaletin önemini sürekli olarak vurgulamıştır. Atatürk, bu değerleri eğitim sistemine entegre ederek, öğrencilerin ve genç nesillerin bu erdemlerle yetişmesini hedeflemiştir. Değerler eğitimi, Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaşlaşma hedefinin merkezinde yer almıştır. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte, Atatürk, adaletin evrensel bir kavram olduğunu kabul etmiş ve herkes için eşit muamele ilkesini benimsemiştir. Bu doğrultuda, hukukun üstünlüğünü sağlamak amacıyla modern hukuk sistemine geçiş yapılmış, adaletin herkes için erişilebilir olması için çeşitli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Atatürk, yargı bağımsızlığını vurgulayarak, adaletin tarafsız bir biçimde sağlanması gerektiğini savunmuştur. Dürüstlük ise, Atatürk'ün kişisel hayatında ve liderlik anlayışında önemli bir yer tutmuştur. O, dürüstlükten ödün vermeden halkıyla sağlam bir ilişki kurmuş, şeffaf bir yönetim anlayışını benimsemiştir. Kamu görevlerinde dürüst ve çalışkan bireylerin ön planda tutulması gerektiğine inanmış, bu değerleri teşvik eden bir yönetim anlayışı sergilemiştir.

Sonuç olarak, Türk devletlerinde dürüstlük ve adalet, tarih boyunca önemli bir yer tutmuştur. Bu değerler, Orhun Anıtları'ndan Selçuklu ve Osmanlı dönemine, günümüz Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar uzanan bir miras oluşturmaktadır. Öğretmenler, bu değerleri genç nesillere aktararak, gelecekte daha adil ve dürüst bir toplumun inşa edilmesine katkıda bulunmalıdır. Türk milleti, bu evrensel değerleri benimseyerek, tarihsel sorumluluğunu yerine getirmeye devam etmelidir.

Hatice KÖK
Konya Öğretmeni

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi işitmekte, her şeyi görmektedir.

(Nisa 4/135)

Hayallerini Yüksek Tutanların Okulu...

KUMLUCA ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ FEN VE SOSYAL BİLİMLER
PROJE OKULU

%52 Üniversite Yerleştirme Başarısı,
Mesleki Yarışmalarda il ve bölge birincilikleri, Türkiye finali,
Sportif yarışmalarda il dereceleri,
Türkiye Ulusal Kalite Etiket ödülüne layık görülen 3 eTwinning projesi,
eTwinning üstün dijital yetkinlik sertifikası ve üstün dijital yetkinlik rozeti,
eTwinning Avrupa Kalite Etiket,
Sosyal kulüp çalışmaları,
Pansiyon imkanı,
Alanında uzman öğretmen kadrosu,
Ve daha fazlası...

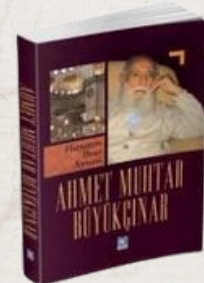
Okulumuz bünyesinde 2023 Yılı Aralık ayında ÇEDES projesi kapsamında kurulan Dost Eli Sosyal Yardımlaşma Kulübümüz her yıl olacağı gibi bu yıl da ihtiyaç sahiplerine Dost Eli uzatmaya devam ediyor.

Sizler de yapacağınız aynı bağışlarınızla bu hayırda yer alabilirsiniz. Bağış yapmak ve bilgi almak için okulumuzla iletişime geçebilirsiniz.

KİTAPLIĞIMIZDA BU AY

AHMET MUHTAR BÜYÜKÇINAR
HAYATIM İBRET AYNASI

KUL HAKKI NEDİR?

Kul hakkı, ferdi ve içtimaî hayatın bir temel taşı hükmündedir. Fertlerin ve toplumun huzur içinde varlığını devam ettirebilmesi için kul hakkına riayet ediliyor olması gerekir. Bunun için kul hakkı şuurunun ailede ve eğitim sisteminde yeni nesillere kuvvetli bir şekilde kazandırılması lâzımdır.

Kul hakkını maddî ve manevî olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür. İnsanları beden ve mal bakımından zarara uğratmak, cemiyet hayatında fertlerin hukukuna temas eden kurallara uymamak maddî kul hakkına girerken; gıybet, iftira, suizan, mobbing (psikolojik şiddet ve taciz) gibi fiiller ise manevî kul hakkı ihlâli sayılmaktadır.

Kul hakkı ihlâli tek bir kişi için olabileceği gibi toplulukların da kul hakkına girmek mevzubahis olabilir.

Teknolojik araçlarla, özellikle internet ve sosyal medya ortamlarında yapılan paylaşımlarla farkında olmadan pek çok kişinin kul hakkına girme tehlikesi bulunmaktadır. Ayrıca idareci ve memur konumunda olan kişilerin vazifelerini hakkıyla yerine getirmemeleri, ihmal etmeleri veya suistimalde bulunmaları gibi durumlarda, sorumluluklarını yükledikleri kişiler adedince kul hakkına girmeleri söz konusudur. İnsanlar bir şeyleri, birilerinin adamı veya yakını oldukları için değil hakları oldukları için almalıdır... Nedeni ne olursa olsun birilerinin hakkını yiyerek elde edilen haksız kazanç kul hakkıdır. Herkes hakkı olanla yetinmesini bilmeli... Haklının hakkını almak için haksızın yakasına yapışacağı hesap günü unutmamalı...

Allah kendi hakkıyla ilgili meselelerde kulunu dilediği takdirde affedeceğini belirtirken, kul hakkı konusunda hak sahibinin affetmesini şart koşmaktadır.

Ahirette en çetin muhakemeler kul hakkı üzerinde olacaktır. Hatta "Boynuzsuz koyunun hakkı, boynuzlu koyundan alınacaktır" hadis-i şerifiyle, kul hakkı hesabının ne kadar hassas bir şekilde görüleceğine işaret edilmiştir. Ahiretteki hesaplaşma gününde hayvanlarla, hatta kâfirlerle bile helâlleşilecek, kimsenin hakkı kimsede kalmayacaktır.

Paranın, torpilin, iltimasın geçmeyeceği; "hak"ın "kul"dan ağır geleceği o günde, yarattığı bütün varlıkların -kâfirler de dahil- hukukunu Allah savunacaktır.

Dünyadaki adalet sistemlerinden kaçmak ya da aldatmak mümkün iken, ahiretteki mahkemeden kurtulmak mümkün olmayacaktır. %100 hassasiyetle tartan o terazide kimsenin hakkı kimsede kalmayacaktır.

Bu sebeple başta Peygamberimiz (asm) ve onun yolundan giden kâmil insanlar, kul hakkı konusuna son derece önem vermişlerdir. İsmet sıfatını hâiz olan ve günah işlemekten korunan Peygamberimizin (asm), vefat etmeden önce kimin kul hakkı varsa gelip kendisinden almasını istemesi ve Ashabıyla helâlleşmesi kul hakkı meselesinin ne kadar ehemmiyetli bir konu olduğunu bize ders vermektedir.

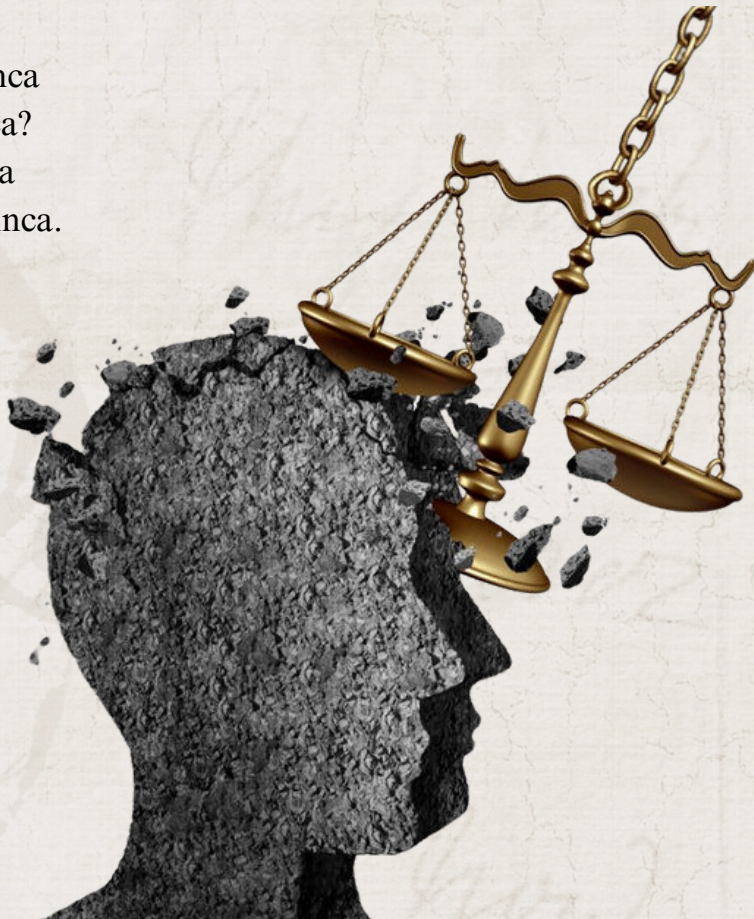
Küçük-büyük bütün amellerin kayıt altına alındığı ve birgün hesabının görüleceği hiç unutulmamalı; kul hakkı hususunda hassas davranılmalı, eğer ihlâl edilmişse ahirete bırakmadan dünyada helâlleşmeye çalışmalıdır.

Hz. Peygamber Veda Hutbesinde şöyle buyuruyor: Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Adem'in çocuklarıdır, Adem ise topraktır. Arab'ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur."

Hayatı çıplak bir ayakla dikenli bir yolda yürüyor gibi yaşamalıyız...

Kanunî Sultan Süleyman ile Ebussuûd Efendi arasında geçen şu meşhur dörtlük hiç akıldan çıkarılmamalıdır:

Meyve ağaçlarını sarınca karınca
Günah var mı karıncayı kırınca?
Yarın Hakkın divanına varınca
Süleyman'dan hakkın alır karınca.

Erdal ERASLAN
Müdür Yardımcısı

EFDAL

DEĞERLER EĞİTİMİ GAZETESİ

YIL 1 - SAYI 2
KASIM 2024 - ANTALYA

(Yılda 8 Sayı yayımlanır.)

İMTİYAZ SAHİBİ

Durmuş YAVUZER Okul Müdürü

GAZETE KOORDİNATÖRÜ

Merve Dilan İNAL Arapça Öğretmeni

EDİTÖR

Enes SÜNGÜ Müdür Yardımcısı

YAZI İŞLERİ ÖĞRENCİ EKİBİ

Ömer Faruk ÇELEBİ

Süleyman BALCI

Baki Gürkan DURUKAN

Ahmet Yesevi CAN

Eren Ömer ÇELİKKAYA

Mirza Maksut İSTEK

Ömer Faruk KAYA

İLETİŞİM

0(242)8871305

Karşıyaka Mah. Antalya Cad. No16 Hastahane
karşısı Kumluca / ANTALYA

UÇAK İNŞAAT

Uçak İnşaat, seçkin konut projeleri üretmek için yola çıkmış ve kendisine misyon olarak “insanların içinde kendini mutlu, huzurlu ve güvende hissedecekleri mekanlar inşa etmeyi” hedeflemiş bir inşaat firmasıdır.

“Hayatı daha da yaşanabilir kılmak için insanlara standardı yüksek mekanlar sunar...”

MFS UÇAK İNŞAAT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

0 505 206 6639

0 506 428 0582

Karşıyaka Mah. Hamam Sok. Güven Sit. No:13/B/16 Kumluca/Antalya